

Preken

Uitgave van de Verrijzeniskerk - de Schalm

Lucas 2, 1-20

Eerste kerstdag 2012

Verrijzeniskerk

Ds R. Vissinga

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Wat kun je er naar verlangen, naar een tijd van licht en vrede.

Dat er een einde komt aan zoveel onrecht en geweld, zulk hartverscheurend lijden, aan ziekte en dood.

Met die ogen heb ik de afgelopen dagen gekeken naar wat er hier op de Oude Markt gebeurde rondom Serious Request. Een groot en uitbundig feest rondom 3 diskjockeys die zich gedurende 6 dagen opsluiten in een glazen huis en die dit jaar de aandacht vestigen op babysterfte.

Wat een feest! En wat is er ongelofelijk veel geld opgehaald.

Verlangen naar een tijd van licht en vrede. Die tijd leek even aangebroken.

Wat stond het feest hier in schril contrast met de beelden die ons bereikten van de bomontploffing in een bakkerij in een stad in Syrië, waar tientallen onschuldige burgers de dood vonden.

En met de berichten en beelden van elke dag, die ons soms niet eens meer schokken, omdat ze zo gewoon zijn geworden. Het is niet vreemd als mensen daar onverschillig onder worden.

In de afgelopen weken van advent hebben we met profeten uitgezien naar zo'n tijd die komt.

Zacharia vertelde ons: de koning komt. Zet de kroon maar vast klaar.

Maleachi riep ons op de weg vrij te maken voor deze koning, handen uit de mouwen, bezems uit de kast, alle troep en ongerechtigheid moet de wereld uit. Ook onszelf moesten we zuiveren, in onszelf de weg vrijmaken voor de komende koning.

Sefanja maakt ons erop attent dat de redding nabij is. Hang de slingers maar vast op, ook al lijkt er helemaal geen reden voor een feest, er zal reden tot feest zijn. Omdat God zal verzamelen wie op de feesten moesten ontbreken. Hij zal afrekenen met de verdrukkers, met alles en iedereen dat ons onderdrukt en klein houdt. Maar hen die in de wereld worden veracht en klein gehouden, die zal hij met eer en roem overladen.

Lucas vult daarvoor in: de herders, maar vooral Maria, de zwangere tienermoeder. De vrouw aller vrouwen, naar wie God heeft omgezien. Ze zingt bij Lucas haar lofzang, het Magnificat, mijn ziel maakt groot de Heer, over een barmhartige God die heeft omgezien naar de ellende of lage staat van zijn dienares. Die machtige van hun troon stoot, eenvoudige aanzien geeft, die behoeftigen overvloed schenkt, en rijken wegzendt met lege handen. Dit is de toonsoort van het evangelie volgens Lucas. Lucas geeft kleur, vlees en bloed aan de vrouw, waar de vierde profeet Micha over profeteerde: de heerser waarvan de vrouw zwanger is, zal weiden als een herder, hij zal de stammen, de verenigde naties, veilig doen wonen, want hij brengt vrede.

Zacharia, Maleachi, Sefanja en Micha openen onze ogen voor een tijd die komt, een nieuwe tijd, een tijd van licht en vrede.

Vandaag vieren wij dat die is aangebroken in de geboorte van Jezus, van het kind in Bethlehem.

Maar wij moeten daar wel heel goed voor leren kijken. Het is echt waar, maar anders dan we denken!

Het kan geen toeval zijn, dat het bij Lucas herders zijn die als eerste oog hebben voor de geboorteweëën van dat nieuwe rijk, van de Herderkoning. Juist zij kunnen iets begrijpen van Maria's lied: heersers stoot hij van hun troon. Zij zullen als geen ander oog hebben voor de tekenen van het aanbreken van een andere, een goddelijke heerschappij. Zij krijgen als eerste het signaal dat de redding voor het volk nabij is. Maar waar moeten ze het zoeken? Ze zijn natuurlijk geneigd uit te zien naar het grootse, meeslepende gebaar van een rebelse leider, die niet vies is van geweld tegen de bezetter. Ze krijgen een groots gebaar waar ze hevig van schrikken. DE herders worden in de nacht plotseling overvallen door een leger, dat hen met fel licht verblindt. Hun wereld stort in. Dit kan maar één ding betekenen: de bezetter is hen op het spoor gekomen en zal hun verzet in de kiem smoren.

Dan blijkt dat dit leger hun bondgenoot is. Een fabelachtige luchtmacht als tegenbeeld van keizer Augustus' grondtroepen. Deze engelenmacht is niet uit op hun ondergang, maar op hun medewerking. Ze worden, als mensen die met het terrein vertrouwd zijn, ingeschakeld als speciale eenheid en krijgen de gevaarlijke opdracht om de messiaanse leider te zoeken. Maar het probleem is dat die er heel anders uitziet dan in hun stoutste dromen. Zij hadden andere verwachtingen en verlangens. De ruige, rebelse herders moeten uitzien naar een baby ergens achteraf, in een oude doek, liggend in een kribbe, een voerbak. Iets waar hun handen te groot voor zijn.

Dat betekent 'omdenken'. Ze moeten oog krijgen voor een gering, miskend leventje en ze moeten accepteren dat dit het begin is van een nieuw koninkrijk.

Dat betekent dat ze de strategie van hun verzet zullen moeten wijzigen. Ze zullen de komst van Gods Rijk niet kunnen forceren met geweld. De hemelse luchtmacht is een lichtmacht die het kleine en kwetsbare in de schijn werpers zet.

Na weken van opgebouwde verwachting, na eeuwen van toekomstverwachting bij de profeten lijkt dit een anticlimax. Ergens aan de randen van het grote romeinse rijk ligt een pasgeboren kind in een voerbak. Moeten we het daar van hebben, van een onbeduidend kind, van onbeduidende ouders?

Dit kind van de verwachtingen van Israel lijkt op dat volk zelf: een onbeduidend volk temidden van de machtigen van die dagen.

Maar juist dit onbeduidende kind brengt aan het licht wie God is en wie wij zijn.

Hij vervult niet onze verwachtingen en verlangens, maar vormt ze om. Hij geeft daar zijn eigen vorm en inhoud aan.

Hij heeft voorgoed onze ideeën en beelden over koningschap, over God als koning, omgevormd.

Daarom laat Lucas Jezus geboren worden als een onbeduidend kind, van onbeduidende ouders, bij onbeduidende dieren.

Door Hem, deze Zoon van Israel, zoon van de verwachting, kind van de Allerhoogste, krijgt alles wat onbeduidend is de grootste waarde.

Vandaag zeggen we: Het is echt waar!

Maar we begrijpen dat daar ook geloof voor nodig is, om in dit kind van Bethlehem het Licht van Gods liefde te ontwaren.

Dit Licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het Licht niet overmeesterd.

Dat is Kerstfeest én Pasen in enen. En de Geest van Pinksteren maakt dat wij dit geloven.

Amen